

UCHWAŁA Nr XXX/13/17

RADY GMINY CZERWIN

z dnia 29 marca 2017 roku

***w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
w Gminie Czerwin na lata 2017-2020***

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 446) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (tj. Dz. U. 2015 poz. 1390) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Rada Gminy Czerwin na wniosek Wójta Gminy Czerwin uchwala, co następuje:

§ 1.

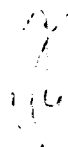
Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwin na lata 2017 – 2020, stanowiący załącznik nr 1 do dzisiejszej uchwały.

§ 2.

Wykonywanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czerwin.

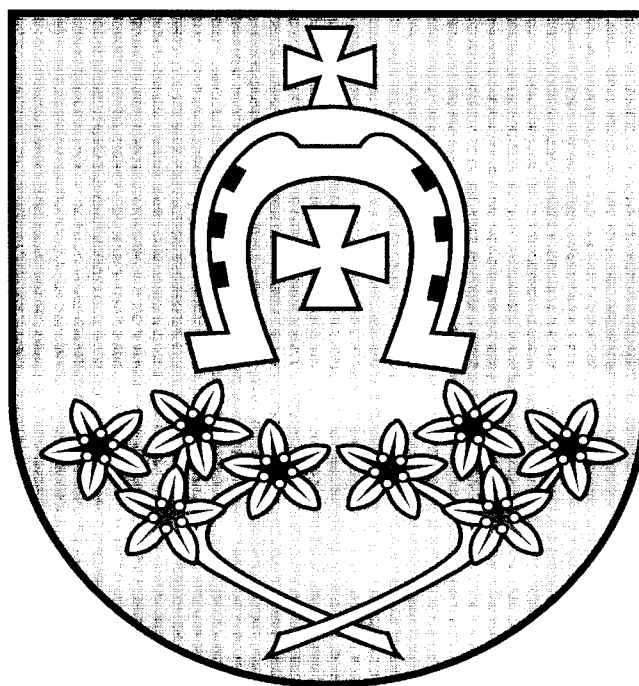
§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXX/13/17
Rady Gminy Czerwin
z dnia 29 marca 2017 roku

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE CZERWIN
NA LATA 2017 – 2020**

Czerwin 2017

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	4
III. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE	5
IV. SKALA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE CZERWIN	8
IV a. ANALIZA DANYCH SPRAWOZDAWCZYCH	8
IV b. ZASOBY GMINY	11
V. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU	12
V a. CEL GŁÓWNY	12
V b. CELE SZCZEGÓŁOWE	12
VI. REALIZATORZY PROGRAMU	13
VII. OCZEKIWANE REZULTATY DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE	14
VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	14
IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	15

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych, przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest, zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Zgodnie z preambułą ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy i współdziałania instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie oraz służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań gminy i powiatu na zasadach określonych m. in. w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Powyższy akt prawny określa szczegółowe zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w

rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Żaden człowiek nie powinien i nie może być narażony na przemoc w rodzinie. Dlatego też kwestia ta stanowi ogromne wyzwanie dla służb i instytucji zainteresowanych losem osób zagrożonych przemocą lub już jej doświadczających oraz zaspokojeniem potrzeb i praw tych osób. Duże znaczenie w przypadku zagrożenia przemocą mają przede wszystkim działania profilaktyczne, które zaszczepione odpowiednio wcześniej dają szansę na uniknięcie głębokiego kryzysu w rodzinie. Nadrzędnym działaniem są nie tylko oddziaływania profilaktyczne, ale również szybkie rozpoznanie zjawiska przemocy w rodzinie, a następnie przywrócenie osobom doznającym przemocy zdolności w zakresie godnego i bezpiecznego funkcjonowania w rodzinie. Dlatego też zakłada się aktywne włączenie w realizację Programu wszelkich służb mających styczność w codziennej pracy z rodziną. Ważnym elementem rozwoju systemu ochrony i przemocy jest z jednej strony kompleksowe wsparcie osób zagrożonych przemocą, z drugiej zaś reintegracja i praca nad sprawcą stosującym przemoc.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Opracowanie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwin na lata 2017-2020 poprzedzone zostało rozpoznaniem skali zjawiska przemocy na terenie gminy Czerwin przygotowanym na podstawie danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny na przestrzeni lat 2014 – 2016.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwin na lata 2017 – 2020 jest kontynuacją Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwin na lata 2011 – 2014. Jest zgodny z Krajowym Programem przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 przyjętym Uchwałą Nr 76/2014 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Program realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr. 78, poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 163 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2016r. poz. 930 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 poz. 487),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011r. Nr 209 poz. 1245),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 ustanowiony

Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r. W sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (M. P. z 2014r., poz. 445),

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2016r. poz. 1137),
- Uchwała Nr XXVIII/5/17 Rady Gminy Czerwin z dnia 3 lutego 2017r. w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Czerwin na 2017r., corocznie uchwalany dla Gminy Czerwin,
- Uchwała Nr XXVIII/6/14 Rady Gminy Czerwin z dnia 3 lutego 2017r w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2017r., corocznie uchwalany dla Gminy Czerwin.

III. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie, według definicji obowiązującej w Polsce, zawartej w Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oznacza jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Definicja ta jest rozszerzeniem definicji psychologicznej, którą posługiwano się do czasu uchwalenia ustawy, która przemocą w rodzinie nazywała „zamierzone działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę siły lub władzy jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

Definicja określona w art. 2 pkt 2 ustawy została stworzona na potrzeby ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ma duże znaczenie w kontekście obowiązków realizacji określonych zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez organy administracji publicznej.

Do prawidłowości przemocy w rodzinie zalicza się konkretne jej przejawy:

- przemoc jest procesem – nie pojawia się z dnia na dzień, rozwija się stopniowo,
- przemoc jest intencjonalna – wynika z działań człowieka, które nie jest przypadkowe,
- przemoc zawsze narusza prawa, dobra osobiste jednostki i powoduje szkody,
- przemoc jest takim naruszeniem praw, dóbr człowieka, że uniemożliwia mu samoobronę,
- przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia całkowitej kontroli i władzy nad drugim człowiekiem,
- przemoc ma tendencję do powtarzania,
- przemoc jest nagradzająca - dla sprawcy przemocy daje szybkie efekty,

- odpowiedzialność za przemoc zawsze ponosi sprawca,
- jakakolwiek próba analizowania, jaką rolę odgrywa ofiara w doświadczaniu przemocy, jest dla niej wtórnie raniąca.

Osobą doznającą przemocy w rodzinie może być każdy, szczególnie:

- współmałżonkowie lub partnerzy (najczęściej kobiety),
- dzieci,
- osoby starsze,
- osoby chore i niepełnosprawne.

Przemoc w rodzinie może przyjmować następujące formy:

- **Przemoc fizyczna** – w swej czystej postaci przybiera działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, bicie, duszenie. Forma bierna przemocy fizycznej przejawia się w zakazach mówienia, chodzenia lub zamknięciu osoby doznającej przemocy w areszcie domowym.
- **Przemoc psychiczna** – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystujące różnorodne mechanizmy psychologiczne np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, kontrolowanie, szantażowanie, sztydzenie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, poddawanie stałej krytyce. Przemoc psychiczna nie pozostawia śladów widocznych „gołym okiem”, nie ma dla niej skali, aby można było ustalić rozmiar krzywdzenia psychicznego.
- **Przemoc seksualna** – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, bez pytania o jej zgodę np. wymuszanie pożycia seksualnego, obmacywanie, gwałt. Przymus polega na bezpośrednim użyciu siły fizycznej przez sprawcę, na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. W przypadku dzieci częściej używa się określenia dziecko wykorzystywane seksualnie.
- **Przemoc ekonomiczna** – działanie mające na celu doprowadzenie do całkowitego uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy. Przykładem przemocy ekonomicznej jest odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie ofierze podjęcia pracy, okradania, zmuszanie do zaciągania kredytów bądź pożyczek.
- **Zaniedbywanie** – zjawisko społeczne, które odnosi się w szczególności do relacji opartej na zależności w szczególności: rodzic – dziecko, opiekun – osoba nieporadna. Charakteryzuje je niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizjologicznych i emocjonalnych osoby zależnej oraz brak zapewnienia właściwej uwagi, troski, opieki ze strony osób najbliższych.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy. W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

- **Faza narażającego napięcia** – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych.
- **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na ofierze. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji, ofiary pod wpływem silnych emocji spowodowanych doznana krzywdą decydują się wezwać pomoc, złożyć zawiadomienie na policję.
- **Faza miodowego miesiąca** – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, miłości. Sprawca obiecuje poprawę, deklaruje, że nigdy to się nie powtórzy, jest miły i troskliwy. Ofiara wbrew zdrowemu rozsądkowi i wcześniejszym doświadczeniom wierzy sprawcy, ponieważ pragnie by to była prawda. W tej fazie wycofuje się z wcześniej podjętych działań, rezygnuje z pomocy. Stopniowo sprawca przestaje być miły, napięcie ponownie narasta i faza kończy się nawrotem przemocy.

Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu, a akty przemocy stają się coraz bardziej brutalne i niebezpieczne dla ofiary.

Na występowanie zjawiska przemocy w rodzinie ma wpływ wiele różnych czynników.

Prawdopodobieństwo jej występowania zwiększają następujące czynniki:

- normy społeczne i kulturowe;
- status ekonomiczny;
- alkoholizm;
- dziedziczenie wzorca przemocy;
- osobowość osoby doznającej przemocy;
- osobowość sprawcy.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wysoce szkodliwym dla osoby jej doświadczającej. Oprócz szkód fizycznych w postaci obrażeń ciała, które występują bezpośrednio po akcie przemocy fizycznej lub seksualnej, powoduje również szkody psychiczne, które pojawiają się z czasem, które pojawiają się z czasem i wymagają długotrwałego i profesjonalnego leczenia. Należą do nich:

- zespół zaburzeń stresu pourazowego;
- uzależnienia;
- zaburzenia depresyjne;
- zaburzenia lękowe;

- wiktymizacja.

Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art. 207 ustawy Kodeks karny.

IV. SKALA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE CZERWIN

IV a. ANALIZA DANYCH SPRAWOZDAWCZYCH

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań konieczne jest zdiagnozowanie i stałe monitorowanie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, którego skalę trudno określić w bezpośrednich badaniach społecznych, co uniemożliwia określenie rzeczywistego jej obrazu i charakteru. Trudno jednoznacznie określić liczbę ofiar przemocy, które w wielu przypadkach nie składają zawiadomienia o przestępstwie z różnych powodów m. in. obawy przed sprawcą, brakiem wiary w możliwość skutecznego działania wymiaru sprawiedliwości, chęci zapomnienia o doznanej krzywdzie. Z tego też względu można przypuszczać, że znaczna liczba przypadków przemocy w rodzinie pozostaje nieujawniona. Mając na uwadze fakt braku możliwości porównywania danych dotyczących skali przemocy w rodzinie poniżej przedstawiono skalę zjawiska przemocy w ujęciu ogólnopolskim i lokalnym.

Tabela nr 1. Liczba ofiar przemocy w rodzinie – Dane ogólnopolskie Komenda Główna Policji

Lata	2014	2015	2016
Ogółem liczba ofiar przemocy, w tym:	10 5332	97 501	91 789
Kobiety	72 786	69 376	66 930
Mężczyźni	11 491	10 733	10 636
Małoletni do 18 lat	21 005	17 392	14 223
Liczba podejrzanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	50 073	48 841	46 537

Z danych policyjnych wynikają ponadto poniższe wnioski:

- Przemocy w rodzinie najczęściej doświadczają kobiety. Drugą najliczniejszą grupą osób doświadczających są osoby małoletnie do 18 roku życia. Z analizy danych ilościowych jednoznacznie wynika, że w Polsce ok. 65 % wszystkich osób doświadczających przemocy w

rodzinie to kobiety.

- Głównym sprawcą przemocy w rodzinie jest mężczyzna – 92,5 % wszystkich sprawców w Polsce to mężczyźni. Jak wskazują dane pochodzące z procedury „Niebieskiej Karty” odsetek kobiet- sprawców przemocy kształtuje się na poziomie 6 -7 %. Do rzadkości należą sytuacje, w której sprawca przemocy jest osoba nieletnia.
- Przemoc w rodzinie związana jest z występowaniem problemu alkoholowego. Policyjne dane wskazują, że w roku 2016 ok. 51 % wszystkich sprawców przemocy w rodzinie dokonywało aktów przemocy będąc pod wpływem napojów alkoholowych.

Działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie koordynuje Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Urzędzie Gminy w Czerwinie. Został on powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Czerwin Nr 14/2011 z dnia 27 czerwca 2011r. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwinie.

Statystyki Ośrodka Pomocy Społecznej pokazują, że w latach 2014 – 2016 z pomocy Ośrodka średnio rocznie skorzystało około 138 rodzin, co daje średnio 459 osób w rodzinach, a najczęściej pojawiającym się powodem udzielania pomocy były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność.

Z analizy danych wynika, że przyczynami przemocy w rodzinie w gminie Czerwin jest najczęściej nadużywanie alkoholu.

Z posiadanych materiałów wynika, że najbardziej aktywna w identyfikacji zjawiska przemocy w rodzinie jest Policja. Funkcjonariusze policji z uwagi na bezpośredni kontakt z rodzinami, często w momencie ujawnienia przemocy, prawidłowo wdrażali procedurę „Niebieskiej Karty”, co pozwoliło na rozpoczęcie konkretnych działań pomocowych wobec rodzin, gdzie zostało ujawnione zjawisko przemocy w rodzinie. Podobnie wysoką aktywność w zakresie pracy z rodzinami z problemem przemocy wykazują pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwinie, którzy dzięki systematycznej pracy socjalnej z klientami często prawidłowo diagnozują problem przemocy w rodzinie i wdrażają procedurę NK.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby rodzin, w których zaistniało zjawisko stosowania przemocy w latach 2014 – 2016 potwierdzone procedurą „Niebieskiej Karty” prowadzonej przez Zespół Interdyscyplinarny.

Tabela nr 2. Liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie- realizacja procedury „Niebieskie Karty” w latach 2014 – 2016- dane OPS Czerwin

	2014	2015	2016
Liczba rodzin , w których istnieje zjawisko przemocy w rodzinie- prowadzenie procedury Niebieskiej Karty	11	5	7
Liczba osób w rodzinach	35	17	22
w tym: liczba kobiet	16	7	12
w tym: liczba mężczyzn	11	5	8
w tym: liczba dzieci	8	5	2
Liczba zamkniętych Niebieskich Kart	6	9	9
Na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy	5	9	5
Rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań	1	0	4
Liczba rodzin w monitoringu	15	11	9

Do wszczynania procedury „Niebieskiej Karty” zobligowani są przedstawiciele policji, pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia i komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Tabela nr 3. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskiej Karty” - dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwinie

INSTYTUCJA	2014	2015	2016
Policja	11	4	7
Pomoc społeczna	0	1	0
Oświata	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0

Jak wynika z powyższej tabeli działania z zakresu reagowania na zgłoszenie sytuacji przemocy w rodzinie realizowane są w znacznym wymiarze przez policję i pomoc społeczną.

„Niebieskie Karty” zakładane są najczęściej przez patrol policyjny w czasie interwencji domowej.

IV b. ZASOBY GMINY

Na terenie Gminy Czerwin funkcjonują służby, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są to przede wszystkim:

- Zespół Interdyscyplinarny przy Urzędzie Gminy Czerwin;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwinie;
- Posterunek Policji w Czerwinie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czerwinie;
- Szkoły, przedszkole;
- Placówki ochrony zdrowia.

Realizując zadania instytucje te współpracują z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, placówkami oświatowymi – szkołami i przedszkolem poprzez pedagogów szkolnych i psychologów, placówkami ochrony zdrowia, Sądem Rejonowym w Ostrołęce, Zespołem Kuratorskiej Służby ds. orzekania w sprawach rodzinnych i nieletnich oraz sprawach karnych, organizacjami pozarządowymi.

Gmina Czerwin dysponuje wysokim potencjałem w sferze zasobów ludzkich, który stanowi:

- dobrze przygotowana, doskonaląca się grupa specjalistów udzielających wsparcia ofiarom i świadkom przemocy oraz sprawcom przemocy;
- sprawnie funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny;
- gotowość do współpracy międzyinstytucjonalnej;
- wzrastająca świadomość, co do rangi problemu przemocy w rodzinie u coraz szerszego kręgu przedstawicieli instytucji i służb zajmujących się tym zagadnieniem.

W związku z przeprowadzoną diagnozą w obszarze problematyki przemocy w rodzinie w Czerwinie oraz biorąc pod uwagę stan zasobów instytucjonalnych i ludzkich, stwierdzono, iż występują następujące potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które należy wziąć pod uwagę w założeniach Programu:

- prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez: kampanie społeczne, działania profilaktyczne, edukacyjne itp.,
- zintensyfikowanie działań ochronnych wobec osób krzywdzonych;
- zwiększenie oferty skierowanej dla sprawców, poprzez prowadzenie stałego systemu działań korekcyjnych i terapeutycznych oraz ścisłą współpracę organów ścigania;

- zwiększenie skuteczności stosowania oddziaływań prawnych w zakresie natychmiastowego odizolowania sprawcy od osób krzywdzonych i zakazu zbliżania;
- stałe podnoszenie kompetencji osób podejmujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- stałe rozwijanie instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- doskonalenie systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.

V. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Podstawowym celem Programu jest zmiana zachowań i postaw ofiar przemocy oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc, a także zwiększenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

V a. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź doświadczających przemocy w rodzinie.

V b. CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1) Zwiększenie dostępności i skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2) Systematyczna edukacja środowiska lokalnego.
- 3) Podwyższenie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- 4) Monitorowanie problemu przemocy w rodzinie i skuteczności działań.

Tabela nr 4. Cele szczegółowe, działania i wskaźniki

Cel szczegółowy	Działanie	Wskaźniki realizacji
Zwiększenie dostępności i skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Działania interwencyjne mające na celu zatrzymanie przemocy	Ilość założonych Niebieskich Kart
	Monitorowanie rodzin dotkniętych przemocą.	Liczba rodzin
	Opracowanie i realizacja indywidualnego planu pomocy z osobą doświadczającą przemocy	Ilość opracowanych planów
	Udzielanie porad socjalnych ofiarom przemocy domowej	Liczba osób
	Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez programy korekcyjno - edukacyjne	Liczba osób
	Współpraca z instytucjami prowadzącymi ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	Liczba skierowanych osób
Systematyczna edukacja środowiska	Realizacja programów edukacyjnych	Ilość zrealizowanych programów Liczba uczestników
	Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy oraz informacji o lokalnym systemie przeciwdziałania przemocy	Ilość ulotek, broszur
	Publikowanie na stronach internetowych Urzędu Gminy i Ośrodka Pomocy Społecznej informacji o instytucjach i organizacjach pomagających ofiarom przemocy	Ilość informacji zamieszczonych na stronach internetowych
	Działania informacyjno – edukacyjne adresowane do społeczności lokalnej- kampanie społeczne, konferencje, seminaria	Ilość kampanii, konferencji, seminariów
Podwyższenie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń dla przedstawicieli służb i instytucji zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	Ilość szkoleń Liczba osób przeszkolonych
Monitorowanie problemu przemocy w rodzinie i skuteczności działań	Kontynuacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Ilość spotkań Ilość powołanych grup roboczych
	Rokroczna analiza ilościowa i jakościowa występowania problemu przemocy w Gminie Czerwin	Ilość analiz

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwinie
- 2) Urząd Gminy w Czerwinie
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 4) Posterunek Policji w Czerwinie
- 5) Sąd Rejonowy w Ostrołęce
- 6) Placówka ochrony zdrowia
- 7) Placówki edukacyjne

Zakłada się, że Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwin na lata 2017 – 2020 realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie. Ze względu na charakter Programu cele będą realizowane w formie pracy ciągłej przez okres 4 lat.

VII. OCZEKIWANE REZULTATY DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE

- 1) Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2) Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy.
- 3) Zmiana postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy.
- 4) Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
- 5) Wzrost liczby placówek udzielających pomocy w środowisku lokalnym.
- 6) Spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane są wielokrotnie.
- 7) Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy.
- 8) Promowanie wartości rodzinnych.
- 9) Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.
- 10) Edukacja dzieci, młodzieży w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie.

VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowaniem i ewaluacją prowadzonych działań ujętych w Gminnym Programie będzie zajmował się Zespół Interdyscyplinarny. Zespół Interdyscyplinarny spotyka się minimum raz w kwartale. Podczas posiedzeń Zespołu będzie omawiana bieżąca działalność grup roboczych oraz realizacja celów programu. Stały coroczny monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzenie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększyć efektywność prac poszczególnych jednostek w zakresie zjawiska

przemocy w rodzinie. Ważna jest szybkość reagowania na ujawnione przypadki przemocy w rodzinie, odpowiednie reagowanie i podejmowanie wszelkich dostępnych działań, by minimalizować przypadki przemocy w rodzinie, łagodzić jej skutki, a także podnosić świadomość społeczną w tym zakresie.

Ośrodek Pomocy Społecznej będzie również analizował realizację Programu poprzez opracowywanie sprawozdań (kwartalnych, półrocznych i rocznych) dla Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz dla innych uprawnionych podmiotów.

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do 31 marca roku następnego, na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji oraz w oparciu o wskaźniki:

- liczna wdrożeń procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba rodzin zarejestrowanych i zdiagnozowanych, jako środowisko zagrożone występowaniem zjawiska przemocy, w stosunku do roku ubiegłego,
- główne przyczyny występowania przemocy,
- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia i pomocy,
- liczba rodzin i osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba sprawców przemocy objętych programami korekcyjnymi,
- liczba interwencji kryzysowych, w tym liczba osób, którym udzielono zastępczego schronienia i innych form pomocy,
- liczba szkoleń dla kadry służb pomocy społecznej i innych podmiotów – realizatorów Programu,
- liczba wdrożonych programów edukacyjnych,
- liczba kampanii informacyjnych w środowisku lokalnym,
- liczba rodzin, w których udało się rozwiązać problem przemocy w rodzinie i złagodzić jego skutki na tyle, aby umożliwić prawidłowe funkcjonowanie w środowisku.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Programu są środki własne gminy ujęte w uchwale budżetowej Rady Gminy Czerwin na każdy rok kalendarzowy w dziale 852 rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Środki zostaną przeznaczone tylko i wyłącznie na zadania związane z realizacją Programu.